

THE

Gökçe

Fine PRINT

Aralık 2019

82

2019'DA DİJİTAL DÜNYADA NELER OLDU?

2019'DA DİJİTAL DÜNYADA NELER OLDU?

2019, dijital dünya için hızlı değişim ve gelişimlerin yaşandığı bir sene oldu. Hukukun, dünyadaki gelişmelere hızlıca ayak uydurması gerektiği düşünülürse, hukuki düzenlemelerde de bu yıl pek çok değişiklik olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bu sebeple biz de bu yıl gerçekleşen ve dijital dünyayı etkileyen hukuki düzenlemelerin dikkat çekici olanlarını sizler için derlemek istedik. Gelin 2019'un öne çıkan dijital gelişmelerini birlikte hatırlayalım:

İnternet Ortamında Sunulan Yayın Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik Yayımlandı

Ağustos 2019'da Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından hazırlanan Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. İnternet üzerinden yayın hizmetlerini gerçekleştiren medya hizmet sağlayıcılarını ve platform işletmecilerini önemli derecede etkileyen bu Yönetmelik, internet üzerinden sunulan radyo ve televizyon yayınları ile isteğe bağlı yayınların RTÜK tarafından verilecek lisansa tabi olmasını düzenledi. Bu kapsamda, internet ortamından yayın hizmeti sunan kuruluşlar pek çok konuda RTÜK denetimine ve ilgili mevzuata uymakla yükümlü tutuldu. Bunlar yanında Yönetmelik'te başkaca önemli düzenlemeler de bulunmaktadır.

Yönetmelik, bireysel iletişim hizmetlerini, yayın hizmetlerini internet ortamından iletmeye özgülenmemiş platformları ve bu yayın hizmetlerine yalnızca yer sağlayan kişileri kapsam dışında bırakırken internet ortamından yayın hizmetleri sunmaya özgülenmiş platformları kapsamakta. İnternet ortamından sunulan yayınların izlenme oranları ve ticari hacmi düşünülürse, Yönetmelik'in bu yılki önemli düzenlemelerin başında geldiği kolaylıkla anlaşılacaktır.

Veri Koruma Hukuku İçin Hareketli Bir Yıl Yaşandı

Bilindiği üzere 2016 yılında yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ile veri sorumlularına birtakım yükümlülükler getirilmiş ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu'na (Kurul) KVKK'ya uyumluluğu denetleme, aykırılıkları tespit etme ve idari yaptırım uygulama yetkisi verilmişti. Bu kapsamda Kurul, 2019 yılı içerisinde çeşitli aykırılıklar sebebiyle farklı sektörlerden birçok veri sorumlusuna karşı dikkat çeken idari para cezalarına hükmetti.

KVKK ile veri sorumlularına getirilen bir diğer önemli yükümlülük ise aleni olarak tutulacak Veri Sorumluları Sicili'ne (Sicil) kayıt yükümlülüğüydü. Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 Milyon Türk Lirası'ndan çok olan veri sorumlularının veya yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının Sicil'e kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için son tarihleri 30 Eylül 2019 iken bu tarih önce, 31 Aralık 2019'a uzatıldı. Kurul, kısa bir zaman önce, bu uzatma kararının üstüne yeni bir uzatma kararı daha alarak, bu grubun Sicil için son kayıt tarihini 31 Aralık 2019'dan 30 Haziran 2020 tarihine kadar uzattı.

Sağlık Bakanlığı tarafından kişisel sağlık verilerinin korunmasına ilişkin bir yönetmelik yürürlüğe konulmuş ve iki kez Danıştay tarafından bu yönetmeliğin yürürlüğü durdurulmuştu. 2019'da bu sefer KVKK hükümleriyle uyumlu ancak düzenlediği alana ilişkin daha detaylı ve özgün kurallar getiren Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girdi. Bu yönetmelik kapsamında açık veri, açık sağlık verisi gibi önemli düzenlemeler yer aldı. Yönetmelik, bugün kişisel sağlık verilerinin korunması konusunda en başlıca düzenlemelerden birini oluşturuyor.

Bu alanda globalde de önemli gelişmeler yaşandı. Avrupa'da Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün (GDPR) yankıları devam ederek birçok ülkenin veri koruma otoriteleri veri ihlallerine ilişkin idari para cezalarına hükmederken, Amerika'da da veri koruma alanında düzenlemeler yapılmaya başlandı. En dikkat çeken düzenleme ise Kaliforniya Tüketici Gizlilik Yasası (CCPA) oldu. Kaliforniya'da yerleşik tüketicilere, işletmeler tarafından işlenen kişisel verilerini takip edebilme ve bu veriler üzerinde hak sahibi olma imkânı tanıyan yasa, 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girecek. Benzer düzenlemelerde olduğu gibi CCPA'de de veri ihlalleri halinde para cezası yaptırımını öngörülmekte.

Bilgi Güvenliği Alanında Önemli Gelişmeler Yaşandı

2019 yılında ülkemizde bilgi güvenliği alanında yaşanan ve en çok konuşulan gelişmelerden biri Cumhurbaşkanlığı Bilgi ve İletişim Güvenliği Genelgesi (Genelge) oldu. Genelge'de kritik verilerin güvenliğini amaçlayan tedbirler yer alarak siber güvenliğin ulusal anlamda üst düzeyde korunması vurgulandı. Bu kapsamda belirlenen tedbirlerden en dikkat çekici olanları ise; kamu kurum ve kuruluşlarına ait verilerin yabancı hizmet sağlayıcılar tarafından sağlanan bulut depolama hizmetlerinde saklanamayacağı ve kurumsal olmayan e-posta adreslerinden kurumsal iletişim yapılamayacağı oldu. Bilgi güvenliği alanında bu yılki bir diğer heyecan verici gelişme ise Avrupa Birliği Siber Güvenlik Kanunu'nun Mart 2019'da onaylanarak, Haziran 2019'da yürürlüğe girmesi oldu. Bu kanun ile Avrupa Ağ ve Bilgi Güvenliği Ajansı'na (ENISA) yeni yetkiler verildi ve ENISA daimi bir siber güvenlik ajansı haline getirildi.

Finans Teknolojilerinde Gelişmeler Yaşandı

Kriptopara piyasaları 2019 yılında da dalgalanmalar yaşarken sektörde ve hukuk dünyasında oldukça konuşuldu. 2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ve 11. Kalkınma Planı'nda, blokzincir tabanlı Dijital Merkez Bankası Parası'nın uygulamaya konulacağı ve anlık ödeme sisteminin geliştirileceği duyuruldu.

2019'un son çeyreğinde yayımlanan Vergi Usul Kanunu tebliğleri ile e-Defter, e-Arşiv, e-Serbest Meslek Makbuzu gibi elektronik belge düzenleme zorunluluğuna ilişkin mükellef kesimi genişletildi. Bazı belgelere geçiş zorunluluğu için son süre Ocak 2020 olarak öngörülürken, bazıları için bu süre Temmuz 2020 olarak belirlendi.

Paya dayalı kitle fonlaması ve kitle fonlaması platformları hakkında detaylı düzenlemeler içeren Paya Dayalı Kitle Fonlaması Tebliği (Tebliğ) yayımlandı. Bu düzenleme ile kitle fonlaması, bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dâhilinde Sermaye Piyasası Kanunu'nun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplanması olarak tanımlanmakta. Paya dayalı kitle fonlaması ise pay karşılığında kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplanması olarak ifade edilmekte. Bu doğrultuda tebliğ (i) paya dayalı kitle fonlamasına, (ii) kitle fonlama platformlarının Sermaye Piyasası Kurulu listesine alınmalarına ve faaliyetlerine ve (iii) paya dayalı kitle fonlaması yoluyla halktan para toplanmasına ve toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemekte. Tebliğ'in düzenlediği konular ve dijital dünyadaki "crowdfunding" akımı düşünüldüğünde, düzenlemenin önemini aşikar olduğunu söyleyebiliriz.

Dijital Dünya için Vergi Düzenlemeleri Getirildi

Dijital ortamda sunulan hizmetlerin yaygınlaşması, beraberinde bir dijital ekonomi yarattığı için giderek büyüyen bu ekonominin vergilendirilmesi birçok ülkenin gündeminde bu sene üst sıralarda yer aldı. Bu doğrultuda Türkiye’de de dijital ortamda sunulan hizmetlerin vergilendirilmesine ilişkin düzenlemeler getirildi. Buna göre, dijital ortamda sunulan reklam hizmetleri, içeriklerin dijital ortamda satışı ile dijital ortam sağlayıcılar ve aracıları “dijital hizmet vergisi”ne tabi kılındı. İlgili düzenleme, dijital dünyadan elde edilen gelirin vergilendirilmesine ilişkin özel bir düzenleme olduğu için, dijital dünyanın ticari hacmi ve sükeleri sebebiyle ülkemizde uzun bir süre gündeme oturdu.

2023 Sanayi ve Teknoloji Strateji Belgesi ve Yargı Reformu Paketi Açıklandı

Türkiye’nin açıklanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi’ne göre; fikri mülkiyet hakları altyapısı geliştirilecek, girişimcilik ekosistemi canlandırılacak, ulusal blockchain altyapısı oluşturulacak, finansman enstrümanları geliştirilecek, veri güvenliği ve iletişimi güçlendirilecek, siber güvenlik önlemleri arttırılacak ve teknoloji odaklı sanayi hamlesi hayata geçirilecek. 2020’de bu kapsamda aksiyonların alınması beklendiğinden takipte kalmak önümüzdeki sene bu alanlarda vurucu gelişmeler yaşanacağı şimdiden anlaşılmış durumda.

Mayıs 2019’dayayımlanan ve hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması ve hizmetlerden memnuniyetin arttırılması gibi çeşitli amaç ve hedefleri olan Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında ise yargı reformu birinci paketi olarak adlandırılan bir kanun yürürlüğe girdi. Bu kanun kapsamında başlıca düzenlemelerden biri olarak internet ortamında yapılan yayınlara erişim engellenmelerinde öncelikle ihlalin gerçekleştiği kısma, bu mümkün değilse internet sitesinin tümüne yönelik erişim engellemesi kararı verilebileceğine ilişkin dijital dünyayı ilgilendiren hükümler yer aldığı gibi, ceza muhakemesine ve avukatlık mesleğine yönelik de birçok düzenleme getirildi.

Deep-Fake Teknolojisi Gündemde Yerini Aldı

Yapay zeka teknolojisini kullanarak gerçek olmayan görüntülerin ve seslerin gerçek olarak algılanmasını sağlayan deep-fake teknolojisi ABD Temsilciler Meclisi sözcüsü Nancy Pelosi’nin gerçek olmayan bir videosunun yayılması ile tüm dünyada gündeme oturdu. Bunun üzerine Kaliforniya valisi “Deep-Fake Karşıtı Yasa” olarak anılan “AB 730” yasasını imzalayarak, seçimlerden 60 gün öncesinde politikacılara ait gibi görünen ancak gerçek olmayan içeriklerin üretilmesini ve yayılmasını yasakladı. Yapay zeka ve deep-fake teknolojileriyle yapılabilecekler pek çok kişi için hala soru işareti olmakla birlikte, bu teknolojilerin bu denli hayatın içinde kullanımı ve yaratabildiği sansasyonlar üzerine çokça tartışmalar da yapıldı.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Assoc. Prof. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Betül Soysal
betul.soysal@gokce.av.tr

Ahmet Başaran
ahmet.basaran@gokce.av.tr

Dila Erol
dila.erol@gokce.av.tr

Nimet Karaca
nimet.karaca@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden websitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

contact@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.